

Vec C-629/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

23. augusta 2019

Vnútroštátny súd:

Landesverwaltungsgericht Steiermark

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

14. august 2019

Sťažovatelia:

Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG

Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“

Dotknutý orgán:

Landeshauptmann der Steiermark

[*omissis*]

**Landesverwaltungsgericht
Steiermark
(Krajinský správny súd spolkovej krajiny Štajersko, Rakúsko)**

[*omissis*]

Graz, 14. augusta 2019

Súdny dvor Európskej únie
[*omissis*]

Návrh

na

začatie prejudiciálneho konania

podľa článku 267 ZFEÚ

Účastníci konania vo veci samej [*omissis*]:

- a) Sťažovatelia:
1. spoločnosť Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG
[*omissis*]
 2. Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“
(vodohospodárske združenie regiónu
Gratkorn-Gratwein)
[*omissis*]
- b) Dotknutý orgán:
- Landeshauptmann von Steiermark (predseda vlády
spolkovej krajiny Štajersko, Rakúsko)
[*omissis*]

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Krajinský správny súd spolkovej krajiny Štajersko, Rakúsko) [*omissis*] v konaní o sťažnosti, ktorú podali spoločnosť Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG a Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“ proti uzneseniu, ktoré vydal predseda vlády spolkovej krajiny Štajersko 2. novembra 2015 [*omissis*] vydal toto

UZNESENIE

I. Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 ZFEÚ predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach:

1. Má sa čistiarenský kal v kontexte výnimky podľa článku 2 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v spojení so smernicou Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a/alebo so smernicou o čistiarenskom kale v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 z 22. októbra 2008 považovať za odpad?

2. V prípade, že odpoveď na prvú otázku bude kladná:

Umožňuje článok 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc kvalifikáciu určitej látky ako vedľajší produkt v zmysle pojmu odpad podľa práva Únie, ak sa k tejto látke z procesno-technických dôvodov v nepatrnej miere pridali iné látky, ktoré by sa inak považovali za odpad, pokiaľ to nemá žiadny vplyv na zloženie látky ako celku a znamená to značnú výhodu pre životné prostredie?

II. Konanie o sťažnosti [omissis] sa prerušuje do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh konania a opis skutkového stavu:

Napadnutým rozhodnutím predseda vlády spolkovej krajiny Štajersko po rozsiahlom vyšetrovaní konaní podľa § 6 ods. 6 Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (zákon o odpadovom hospodárstve, ďalej len „AWG 2002“) konštatoval, že zmeny v kotle 11 spoločnosti Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG v lokalite [omissis] Gratkorn, [omissis] a v spaľovacom zariadení zvyškov vo vlastníctve Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“ v tej istej lokalite, vyžadujú povolenie podľa § 37 ods. 1, 3 a 4 AWG 2002. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že v oboch zariadeniach sa spoluspaľujú čistiarenské kaly zo spoločne prevádzkovej čistiarene odpadových vôd spoločnosti Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG a Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“, čím sa má získať para na účely zásobovania papierne a celulózky spoločnosti Sappi energiou, a to v tej istej lokalite.

Dotknutý orgán vo svojom rozhodnutí uviedol, že čistiarenský kal určený na spaľovanie síce z prevažnej časti pochádza z procesu výroby papiera a vo vzťahu k tomuto podielu (cca. 97 %) možno predpokladať charakter vedľajšieho produktu v zmysle § 2 ods. 3a AWG 2002, to však neplatí pre tú časť čistiarenskeho kalu, ktorá vzniká z komunálneho čistenia odpadových vôd. Tento čistiarenský kal

zostáva odpadom v objektívnom zmysle, pretože nevznikol v procese výroby papiera. Keďže podľa judikatúry Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) na účely kvalifikácie látky ako odpadu neexistuje žiadna minimálna hranica, treba vychádzať z toho, že všetok čistiarenský odpad spoluspálený v oboch uvedených zariadeniach je odpadom v zmysle § 2 ods. 1 AWG 2002, a preto zmeny týchto zariadení vyžadujú povolenie v zmysle § 37 ods. 1, 3 a 4 AWG 2002.

Proti tomuto rozhodnutiu podali obaja dotknutí účastníci konania [*omissis*] sťažnosť na Landesverwaltungsgericht (krajinský správny súd, Rakúsko) a v nej v podstate uviedli, že čistiarenský kal uvedený vo výroku nie je odpadom v zmysle § 2 ods. 1 AWG, keďže vzniká v rámci integrovaného procesu výroby papiera a celulózy, ktorý bol takto plánovaný od začiatku konštrukcie zariadenia, a je používaný na zhodnocovanie energie na účely výroby papiera, pričom všetky časti zariadenia prevádzkuje spoločnosť Sappi v mieste výroby a len z organizačných a právnych dôvodov sú vo vlastníctve dvoch rozdielnych právnych subjektov, ktoré sú zároveň držiteľmi vodohospodárskeho povolenia čistiarne odpadových vôd resp. živnostenského povolenia na prevádzku kotla 11 a spaľovacieho zariadenia zvyškov.

S odkazom na judikatúru Súdneho dvora (vo veci C-114/01, Avesta Polarit Chrome OY, ECLI:EU:C:2003:448 a vo veci C-113/12, Brady, ECLI:EU:C:2013:627) sa poukazuje na to, že z pojmu odpad vyplývajú zvyšky z výroby a iné látky, ak sú použiteľné buď pri pokračovaní výrobného procesu (v prípade vnútropodnikového odpadu) alebo v prevádzke ktoréhokoľvek hospodárskeho subjektu, pokiaľ je toto ďalšie použitie isté a ďalšie použitie látky prináša ekonomickú výhodu. Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) svoje rozhodnutie z 23. januára 2014 [*omissis*] vydal v súlade s touto judikatúrou a konštatoval, že použitie zvyškov z výroby z vlastnej prevádzky na energetické účely predstavuje „isté ďalšie použitie“, takže pojem odpad v prípade týchto zvyškov z výroby nie je naplnený. Podiel komunálneho čistiarenskeho kalu, ktorý čisto matematicky tvorí 2 %, nijakým spôsobom nemení charakter látky a nie je ani spôsobilý porušiť verejný záujem na odpadovom hospodárstve v zmysle § 1 ods. 3 AWG 2002, keďže je zaručené prípustné ďalšie použitie všetkých dotknutých zvyškov.

Landesverwaltungsgericht (krajinský správny súd), ktorý vo veci koná, po vyšetrovacom konaní a verejnom pojednávaní najprv vyhovel sťažnosti a v rozsudku z 19. decembra 2016 [*omissis*] konštatoval, že zmeny v kotle 11 spoločnosti Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG [*omissis*] a v spaľovacom zariadení zvyškov Wasserverband „Region Gratkorn-Gratwein“, [*omissis*] nevyžadujú povolenie podľa § 37 ods. 1, 3 a 4 AWG 2002 BDBI I 102/2002 v platnom znení.

Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) opravný prostriedok, ktorý proti tomuto rozsudku podal Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt- und Wasserwirtschaft (Spolkový minister poľnohospodárstva, lesníctva,

životného prostredia a vodohospodárstva, Rakúsko) [omissis], pripustil rozsudkom z 27. februára 2019 [omissis] a napadnutý rozsudok zrušil z dôvodu jeho rozporu s právom.

Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) v odôvodnení uviedol:

V § 2 ods. 3a AWG 2002 sú v súlade s rámcovou smernicou o odpade stanovené podmienky, za akých možno látku alebo vec, ktorá je síce výsledkom výrobného procesu, ale nie jeho hlavným cieľom, kvalifikovať ako odpad. Z úvodnej vety tohto ustanovenia vyplýva, že musí ísť o látku resp. vec, ktorá vzniká v priebehu výrobného procesu. Navrhovateľka opravného prostriedku správne poukazuje na to, že predmetný čistiarenský kal pri spoločnom čistení prevádzkovej a domácej/komunálnej odpadovej vody vzniká v čistiarni odpadových vôd prevádzkovej druhým účastníkom konania [t. j. vodohospodárskym združením].

Odpadová voda, a teda aj prevádzková odpadová voda prvého účastníka konania [t. j. spoločnosti Sappi] podľa § 3 ods. 1 bodu 1 AWG 2002 nepredstavuje odpad. Pod odpadovou vodou sa vo všeobecnosti rozumie voda, ktorej charakter sa zmenil v dôsledku domáceho, priemyselného alebo iného použitia. Z hľadiska právnych predpisov v oblasti vodného hospodárstva je odpadovou vodou taká voda, ktorej sa niekto zbaví. Môže ísť o znečistenú vodu (okrem iného odpadové vody z kuchýň, domácností, podnikov), ale aj o menej znečistenú alebo vôbec neznečistenú vodu (napr. dažďová voda). Vo vzťahu k čistote a ochrane vôd (vrátane podzemných vôd) Wasserrechtsgesetz 1959 (vodoprávny zákon z roku 1959, ďalej len „WRG 1959“) (najmä jeho § 30 a nasl.) stanovuje bližšie pravidlá. Od momentu, keď boli zložky odfiltrované z odpadovej vody a už sa v nej nenachádzajú, nemožno viac hovoriť o zložkách odpadovej vody v zmysle § 3 ods. 1 bodu 1 AWG 2002. Výnimka podľa § 3 ods. 1 bodu 1 AWG 2002 sa vo vzťahu k takýmto látkam už nezohľadňuje [omissis]. Ak pri čistení odpadových vôd požadovanom podľa WRG 1959 vznikne ako zložka odpadovej vody čistiarenský kal, nejde o zvyšky z výroby, lebo čistenie odpadových vôd, či už v čističke podniku alebo v komunálnej čističke, nemožno považovať za súčasť výrobného procesu. Čistenie odpadových vôd predstavuje skôr proces spracovania, ktorým sa má zabezpečiť odvedenie odpadovej vody do vodných tokov v súlade s cieľmi ochrany podľa WRG 1959. Skutočnosť, že čistiarenský kal vzniknutý pri čistení odpadových vôd sa po mechanickom odvodnení prostredníctvom spaľovania v uvedených spaľovacích zariadeniach používa vo výrobnom podniku prvého účastníka konania (čiže sa zhodnocuje a neodstraňuje), nič nehovorí o tom, či takto použitý čistiarenský kal predtým vznikol v rámci výrobného procesu ako vedľajší produkt. Rozhodujúca podmienka z hľadiska existencie vedľajšieho produktu v zmysle § 2 ods. 3a AWG 2002 tak nie je splnená.

Verwaltungsgericht (správny súd) pri čistiarenskom kale, ktorý je predmetom konania, nesprávne vychádzal z existencie vedľajšieho produktu podľa uvedeného ustanovenia a v nadväznosti na to nesprávne konštatoval neuplatnenie § 37 AWG 2002 na spaľovacie zariadenia, ktoré sú predmetom konania.

Landesverwaltungsgericht Steiermark (krajinský správny súd spolkovej krajiny Štajersko), ktorý je teraz na druhom stupni opäť príslušný, má pochybnosti o výklade pojmu odpad vo vzťahu k predmetnému čistiarenskému kalu a o tom, či charakter vedľajšieho produktu zaniká tým, že z procesno-ekonomických dôvodov sú v nepatrnej miere pridané aj iné látky z komunálneho spracovania odpadových vôd, ktoré by inak z procesno-technických dôvodov museli byť nahradené iným spôsobom – čím sa nemení zloženie vedľajšieho produktu –, takže táto otázka sa na účely jej výkladu predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie.

II.

Relevantná právna úprava má takúto podobu:

3. Ustanovenia práva Únie:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (ďalej len „smernica o odpade“)

Odôvodnenie 1

V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch sa ustanovuje právny rámec pre odpadové hospodárstvo v Spoločenstve. Vymedzujú sa v nej kľúčové pojmy ako odpad, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu a stanovujú sa základné požiadavky pre odpadové hospodárstvo, najmä povinnosť zariadení a podnikov, ktoré vykonávajú činnosti nakladania s odpadom, mať povolenie alebo byť registrované a povinnosť členských štátov vypracovať programy odpadového hospodárstva. V smernici sa zároveň ustanovujú hlavné zásady, ako napríklad povinnosť nakladať s odpadom tak, aby to nemalo negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie ľudí, podpora uplatňovania hierarchie odpadového hospodárstva, a to v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“, čo je požiadavka, podľa ktorej musí náklady na zneškodnenie odpadu znášať jeho držiteľ, predchádzajúci držiteľia alebo výrobcovia výrobku, z ktorého odpad vznikol.

...

Odôvodnenie 26

Zásada „znečisťovateľ platí“ je základnou zásadou na európskej a medzinárodnej úrovni. Pôvodca odpadu a držiteľ odpadu by mali s odpadom nakladať takým spôsobom, ktorý zaručuje vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zdravia ľudí.

Odôvodnenie 27

Zavedenie rozšírenej zodpovednosti výrobcu v tejto smernici je jedným z prostriedkov na podporu vývoja a výroby tovarov, ktoré plne zohľadňujú a uľahčujú efektívne využívanie zdrojov počas ich celého životného cyklu vrátane

ich opravy, opätovného použitia, demontáže a recyklácie bez toho, aby sa ohrozoval voľný obeh tovaru na vnútornom trhu.

Odôvodnenie 28

Táto smernica by mala pomôcť EÚ v tom, aby sa priblížila „recyklujúcej spoločnosti“, ktorá sa snaží predchádzať vzniku odpadu a využívať odpad ako zdroj. ...

Odôvodnenie 29

Členské štáty by mali podporovať používanie recyklovaných materiálov (ako je napríklad zhodnotený papier) v súlade s odpadovou hierarchiou a s cieľom vytvorenia recyklujúcej spoločnosti a v prípadoch, ak je to možné, by nemali podporovať ukladanie takýchto recyklovaných materiálov na skládky alebo ich spaľovanie.

Odôvodnenie 30

Na vykonávanie zásady predbežnej opatrnosti a zásady preventívnej činnosti, ktoré obsahuje článok 174 ods. 2 zmluvy, je potrebné stanoviť všeobecné environmentálne ciele odpadového hospodárstva v Spoločenstve. Z podstaty týchto zásad vyplýva, že je na Spoločenstve a členských štátoch, aby stanovili rámec na predchádzanie vzniku, znižovanie a podľa možnosti elimináciu zdrojov znečistenia alebo rušivých vplyvov od samotného počiatku tým, že prijmú také opatrenia, ktoré umožnia odstrániť známe riziká.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- 1. „odpad“ je každá látka alebo vec, ktorej sa držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť, alebo je povinný sa jej zbaviť;*

...

Článok 4

Hierarchia odpadového hospodárstva

- 1. V právnych predpisoch a politikách, ktoré sa týkajú predchádzania vzniku odpadu a nakladania s odpadom, sa ako poradie priorit uplatňuje táto hierarchia odpadového hospodárstva:*
 - a) predchádzanie vzniku;*
 - b) príprava na opätovné použitie;*

- c) *recyklácia;*
- d) *iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie; a*
- e) *zneškodňovanie.*

...

Článok 5

Vedľajšie produkty

1. *Látka alebo vec, ktorá je výsledkom výrobného procesu, ktorého primárnym cieľom nie je výroba tejto veci, sa môže považovať za vedľajší produkt a nie za odpad, ako sa uvádza v článku 3 bode 1, iba ak sú splnené tieto podmienky:*
 - a) *d'alšie používanie látky alebo veci je isté;*
 - b) *látka alebo vec sa môže použiť priamo bez ďalšieho spracovania iného ako bežný priemyselný postup;*
 - c) *látka alebo vec sa vyrába ako neoddeliteľná súčasť výrobného procesu; a*
 - d) *d'alšie použitie je zákonné, t. j. látka alebo vec spĺňa všetky relevantné požiadavky pre konkrétne použitie z hľadiska výroby, ochrany životného prostredia a zdravia a nepovedie k celkovým nepriaznivým vplyvom na životné prostredie alebo zdravie ľudí.*
2. *Na základe podmienok ustanovených v odseku 1 možno prijať opatrenia na určenie kritérií, ktoré musí konkrétna látka alebo vec spĺňať, aby sa považovala za vedľajší produkt a nie za odpad, ako sa uvádza v článku 3 bode 1. Tieto opatrenia určené na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice jej doplnením sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 23 ods. 3.*

Článok 6

Stav konca odpadu

1. *Niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom v zmysle článku 3 bodu 1, ak prejde činnosťou zhodnocovania vrátane recyklácie a spĺňa osobitné kritériá, ktoré sa vypracujú v súlade s týmito podmienkami:*
 - a) *látka alebo vec sa bežne používa na špecifické účely;*
 - b) *pre túto látku alebo vec existuje trh alebo je po nej dopyt;*

- c) látka alebo vec spĺňa technické požiadavky na špecifické účely a spĺňa existujúce právne predpisy a normy uplatniteľné na výroby; a
- d) použitie látky alebo veci nepovedie k celkovým nepriaznivým vplyvom na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

Kritériá] v potrebných prípadoch zahŕňajú aj limitné hodnoty pre znečisťujúce látky a zohľadnia všetky prípadné nepriaznivé vplyvy látky alebo predmetu na životné prostredie.

- 2. ...
- 3. ...
- 4. Ak neboli podľa postupu stanoveného v odsekoch 1 a 2 určené kritériá na úrovni Spoločenstva, členské štáty môžu v jednotlivých prípadoch rozhodnúť, či určitý odpad prestal byť odpadom, pričom zohľadnia uplatniteľnú judikatúru. Takéto rozhodnutia oznámia Komisii v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, ako to uvedená smernica požaduje.

Článok 13

Ochrana zdravia ľudí a životného prostredia

Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa nakladanie s odpadom vykonávalo bez ohrozovania zdravia ľudí, poškodzovania životného prostredia, a najmä:

- a) bez rizika pre vodu, ovzdušie, pôdu, rastliny alebo živočíchy;
 - b) bez obťažovania okolia hlukom alebo zápachmi; a
 - c) bez nepriaznivého vplyvu na krajinu alebo miesta osobitného záujmu.
4. Ustanovenia vnútroštátneho práva:

Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (zákon o odpadovom hospodárstve z roku 2002)

§ 1 ods. 1:

Odpadové hospodárstvo treba v zmysle zásady predbežnej opatrnosti a udržateľnosti regulovať tak, aby

1. *sa zabránilo škodlivým alebo nepriaznivým vplyvom na ľudí, zvieratá a rastliny, ich základy existencie a prirodzené prostredie, alebo sa udržali minimálne škodlivé vplyvy na všeobecné ľudské blaho,*
2. *emisie látok znečisťujúcich ovzdušie a plyny ovplyvňujúce klímu zostali čo najnižšie,*
3. *sa chránili zdroje (suroviny, voda, energia, krajina, pôda, objem skládok),*
4. *pri zhodnocovaní materiálu odpady alebo z nich získané látky nepredstavovali vyšší potenciál nebezpečenstva ako porovnateľné základné suroviny alebo výrobky zo základných surovín a*
5. *uskladnenie zvyškového odpadu nijako neohrozovalo budúce generácie.*

§ 1 ods. 3:

Vo verejnom záujme je nevyhnutný zber, uskladnenie, preprava a spracovanie ako odpadu v prípade, ak by inak

[omissis] [boli ohrozené určité taxatívne vymedzené chránené hodnoty (ako napríklad zdravie, životné prostredie, verejná bezpečnosť, krajina, ...)].

§ 2 ods. 1:

(1) Odpadom v zmysle tohto spolkového zákona sú hnutelné veci,

1. *ktorých sa chce ich držiteľ zbaviť alebo sa ich už zbavil, alebo*
2. *ktoré je nevyhnutné zbierať, uskladňovať, prepraviť a spracovať ako odpad v záujme ochrany verejného záujmu (§1 ods. 3).*

§ 2 ods. 3:

Riadený zber, uskladnenie, preprava a spracovanie v zmysle tohto spolkového zákona v každom prípade nie je potrebné vo verejnom záujme (§ 1 ods. 3), pokiaľ

1. *vec je podľa všeobecných obchodných zvyklostí nová alebo*
2. *sa používa v súlade s jej určením podľa všeobecných obchodných zvyklostí.*

[omissis] [osobitné ustanovenia týkajúce sa poľnohospodárstva]

§ 2 ods. 3a:

Látka alebo vec, ktorá je výsledkom výrobného procesu, ktorého primárnym cieľom nie je výroba tejto látky alebo veci, sa môže považovať za vedľajší produkt a nie za odpad, ak sú splnené tieto podmienky:

1. *d'alšie používanie látky alebo veci je isté;*

2. látka alebo vec sa môže použiť priamo bez ďalšieho spracovania iného ako bežný priemyselný postup;
3. látka alebo vec sa vyrába ako neoddeliteľná súčasť výrobného procesu; a
4. ďalšie používanie je prípustné, látka alebo vec je najmä nesporne použiteľná na zamýšľaný zmysluplný účel, jej použitím nie sú dotknuté žiadne chránené hodnoty (pozri § 1 ods. 3) a všetky relevantné právne predpisy sú dodržané.

§ 6 ods. 6:

[omissis] [právomoc predsedu vlády spolkovej krajiny okrem iného na určenie, či zariadenie alebo jeho zmena vyžaduje povolenie podľa § 37 AWG]

Abfallverbrennungsverordnung (nariadenie o spaľovaní odpadu, ďalej len „AVV“)

§ 2 ods. 1:

Toto nariadenie sa vzťahuje [omissis] na [omissis] [určité zariadenia]

[omissis],

v ktorých sa spaľujú alebo spoluspaľujú tuhé a kvapalné odpady.

§ 2 ods. 1a:

[omissis] [vyňatie určitých spaľovacích zariadení so špeciálnou technikou čistenia]

§ 2 ods. 1b:

[omissis]

§ 2 ods. 2:

Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

1. Zariadenia spracúvajúce iba tieto odpady:

[omissis]

- c) **vláknitý rastlinný odpad z výroby buničiny a z výroby papiera z celulózy, ak sa spoluspaľuje na mieste výroby a vytvorené teplo sa zhodnocuje;**

[omissis]

III.

1. Pochybnosti o súlade § 2 AWG 2002 s právom Únie podnikteli Landesverwaltungsgericht Steiermark (Krajinský správny súd spolkovej krajiny Štajersko) k tomu, aby Súdnemu dvoru Európskej únie predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania.
2. [omissis] [všeobecné poznámky o prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania]

Otázka výkladu § 2 AWG 2002 je relevantná pre rozhodnutie vo veci z týchto dôvodov:

3. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pojem odpad v práve Únie je pojmom na úrovni Spoločenstva. Členské štáty nemajú možnosť popri pojme odpad v práve Únie vytvoriť odchylny pojem odpad v užšom vnútroštátnom zmysle. Rakúsky pojem odpad, upravený v § 2 ods. 3a AWG 2002, treba vykladať v súlade so smernicou. V prípadoch, keď sa vnútroštátny pojem odpad odchyľuje od pojmu odpad v práve Únie, vnútroštátny pojem odpad je vytlačený pojmom upraveným v smernici o odpade (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C- 304/97, Tombesi, ECLI:EU:C:1999:152).
4. Podľa článku 3 bodu 1 smernice o odpade výraz „odpad“ označuje každú látku alebo vec, ktorej sa držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je povinný sa jej zbaviť. Súdny dvor v tejto súvislosti vysvetlil, že v záujme dosiahnutia cieľa Únie, ktorým je zaručenie vysokej úrovne ochrany v oblasti politiky životného prostredia, treba definíciu odpadu vykladať široko (pozri rozsudky Súdneho dvora vo veciach C-318/97, ARCO Chemie, ECLI:EU:C:2000:318; C-9/00, Patin Granit Oy, ECLI:EU:C:2002:232; C-235/02, Saetti, ECLI:EU:C:2004:26; C-457/03, Niselli, ECLI:EU:C:2004:707; C-252/05, Thames Water Utilities, ECLI:EU:C:2007).
5. Súdny dvor viackrát zdôraznil, že otázku, či v prípade materiálu ide o odpad alebo nie, treba posúdiť na základe daných okolností a toto rozhodnutie má príslušný orgán prijať na individuálnom základe (pozri rozsudky Súdneho dvora vo veciach C-318/97, ARCO Chemie, ECLI:EU:C:2000:318; C-9/00, Patin Granit Oy, ECLI:EU:C:2002:232; C-235/02, Saetti, ECLI:EU:C:2004:26; C-457/03, Niselli, ECLI:EU:C:2004:707; C-252/05, Thames Water Utilities, ECLI:EU:C:2007). Čistiarenský kal vzniknutý v prejednávacom prípade je získaný pri výrobe celulózy ako integrálna časť nepretržitého výrobného procesu. Z toho vyplýva, že vláknitý čistiarenský kal pochádza v 100 percentách z výroby papiera a celulózy a bez nej by neexistoval.
6. V § 2 ods. 3a AWG 2002 sú v súlade s článkom 5 rámcovej smernice o odpade stanovené podmienky, za akých možno látku alebo vec, ktorá je síce výsledkom výrobného procesu, ale nie jeho hlavným cieľom,

kvalifikovať ako vedľajší produkt a nie ako odpad. Podľa správneho súdu predmetný čistiarenský kal spĺňa kumulatívne podmienky uvedené v tomto ustanovení, v každom prípade, pokiaľ pochádza z výroby. Okrem toho, podľa Landesverwaltungsgericht (krajinský správny súd) ani primiešanie komunálnych odpadových vôd nie je na škodu, keďže jednak to nemení zloženie látky vzniknutej vo výrobe, a jednak by museli byť nahradené.

7. Vnútroštátny súd má okrem toho pochybnosti, či aj v prípade neexistencie charakteru vedľajšieho produktu vo vzťahu k čistiarenskému kalu predstavuje ten istý čistiarenský kal „odpad“ v zmysle pojmu odpad v práve Únie.

Podľa judikatúry Súdneho dvora v prípade materiálu dokonca ani vtedy nejde nevyhnutne o odpad, ak sa má považovať za zvyšky z výroby. Ak takýto materiál vykazuje vlastnosti, na základe ktorých je vhodný na ďalšie hospodárske použitie, poukazuje to na to, že ho nemožno považovať za odpad. Na účely klasifikácie zvyškov z výroby ako vedľajšieho produktu Súdny dvor stanovil tri kumulatívne kritériá. Ak je neskoršie použitie materiálu isté a nielen možné, pred jeho ďalším použitím nie je potrebné ďalšie spracovanie a vzniká v rámci nepretržitého výrobného procesu, potom v prípade tohto materiálu nejde o odpad (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-9/00, *Palin Granit Oy*, ECLI:EU:C:2002:232).

8. Vnútroštátny súd považuje tieto kritériá za splnené dokonca aj pri úzkom výklade pojmu „výrobný proces“ zo strany Súdneho dvora (pozri rozsudky Súdneho dvora vo veciach C-9/00, *Palin Granit Oy*, ECLI:EU:C:2002:232; C-457/03, *Niselli*, ECLI:EU:C:2004:707; C-121/03, *Komisia/Španielsko*, ECLI:EU:C:2005:512). Zberom čistiarenskeho kalu na konkrétny účel a spaľovaním na účely získania pary v procese výroby papiera, ktoré je z hľadiska emisií neutrálne a plynulé, je čistiarenský kal nepretržite a okamžite ďalej spracovávaný. Zariadenie v konaní vo veci samej je v skutočnosti vytvorené tak, že čistiarenský kal je v 24 hodinovej prevádzke v uzavretom systéme prepravený z čističky na prepravných pásoch na účely výroby pary.
9. V prípade, že Súdny dvor dospeje k názoru, že čistiarenský kal sa má považovať za odpad v zmysle článku 3 bodu 1 smernice 2008/98, vnútroštátny súd má ďalšie pochybnosti, ktoré ho nútia predložiť návrh na začatie prejudiciálneho konania. Aj keď sa má čistiarenský kal vo veci samej považovať za odpad, stav odpadu by bol skončil ešte pred vnútropodnikovým spaľovaním čistiarenskeho kalu na účely výroby pary.
10. Článok 6 ods. 1 prvý pododsek smernice 2008/98 stanovuje podmienky, ktoré musia spĺňať osobitné kritériá, na základe ktorých možno zistiť, aký odpad po činnosti zhodnocovania alebo recyklácie prestáva byť odpadom. Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že normotvorca Európskej únie konkrétne stanovil, že členské štáty sú oprávnené prijať opatrenia týkajúce

sa stavu, keď látka alebo vec prestáva byť odpadom, pričom však povahu týchto opatrení nespresnil (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-60/18, Tallinna Vesi AS, ECLI:EU:C:2019:264, bod 23). Keďže tieto opatrenia vedú k stavu, keď odpad prestáva byť odpadom, a teda k ukončeniu ochrany, ktorú právo o odpadoch zaručuje, pokiaľ ide o životné prostredie a zdravie ľudí, musia zabezpečiť dodržiavanie podmienok stanovených v odseku 1 písm. a) až d) uvedeného článku, a najmä vziať do úvahy všetky prípadné nepriaznivé vplyvy látky alebo veci na životné prostredie a ľudské zdravie.

Vnútroštátny súd zohľadňuje skutočnosť, že Súdny dvor vo svojej judikatúre konštatoval, že členský štát môže vychádzať aj z toho, že niektoré odpady nemôžu prestať byť odpadmi a môže upustiť od prijatia právnej úpravy týkajúcej sa konca stavu odpadu (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-60/18, Tallinna Vesi AS, ECLI:EU:C:2019:264, bod 26). Podľa Súdneho dvora však členský štát musí dbať na to, aby také upustenie nepredstavovalo prekážku uskutočnenia cieľov smernice 2008/98, ako je podpora uplatňovania hierarchie odpadového hospodárstva alebo zhodnocovanie odpadu a používanie zhodnotených materiálov s cieľom šetriť prírodné zdroje a zaviesť obehové hospodárstvo (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-60/18, Tallinna Vesi AS, ECLI:EU:C:2019:264, bod 27). Vnútroštátnemu súdu sa zdá, že vo veci samej nejde o takúto situáciu, keďže prírod čistiarenského kalu sa deje pomocou uzavretého automatizovaného systému v rámci podniku, použitie čistiarenského kalu je navyše plynulé a tento postup nepredstavuje žiadne nebezpečenstvo pre životné prostredie a ľudské zdravie. Okrem toho cieľom tohto postupu je aj predchádzanie odpadu, ako aj nahradenie fosílnych surovín. Vnútroštátny súd má vzhľadom na tento výrobný postup závažné pochybnosti o súlade negatívneho stanoviska vnútroštátneho orgánu s právom Únie.

IV.

1. Všetky orgány a súdy členských štátov majú povinnosť vykladať celé právo v súlade so smernicou, čiže tak, aby cieľ smernice nebol ohrozený výkladom vnútroštátneho práva (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci 14/83, von Colson a Kamann, ECLI:EU:C:1984:153). Keďže sa však správne aplikovanie práva Únie nejaví byť natoľko jasné, že nezostáva priestor pre rozumné pochybnosti, a výklad vnútroštátneho práva v súlade so smernicami preto nie je možný, predkladajú sa podľa článku 267 ZFEÚ prejudiciálne otázky s návrhom na začatie prejudiciálneho konania.

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Krajinský správny súd v spolkovej krajine Štajersko, Rakúsko)

[*omissis*]